Crna Gora
Uprava za zaštitu kulturnih dobara

Adresa: Njegoševa 85b,
81250 Cetinje, Crna Gora
tel: +382 41 232 153
e-mail: uzkd@uzkd.gov.me

REVALORIZACIJA KULTURNE VRIJEDNOSTI KULTURNOG DOBRA

ZETSKI DOM

Naziv i lokacija kulturnog dobra:

Zetski dom
Istorijsko jezgro Cetinja, Prijestonica Cetinje
KP3692, KO CETINJE I

Vrsta kulturnog dobra:

Kulturno – istorijski objekat, profana arhitektura

Kontinuitet pravne zaštite:

- Rješenje o zaštiti br. 406/49 iz 1949. godine
- Rješenje o uvođenju u Registar, br. 01-710/2 od 29.06.1961.
- Dosije broj 2, Knjiga I, str. 3– 2

Kratak istorijat i opis kulturnog dobra:

Pozorište Zetski dom je izgrađeno u periodu od 1884. do 1896. godine. Projekat za pozorište Zetski dom uradio je trogirski arhitekta dr Josip Slade, a za izgradnju objekta je bio angažovan Jozo Terzović iz Dalmacije sa saradnicima. Osim pozorištu, Zetski dom je služio i za smještaj čitaonice, biblioteke, muzeja, kulturno-umjetničkih i pjevačkih društava i dr. Nakon austrougarske okupacije Crne Gore, 1916. godine, u Zetskom domu je bila konjušnica, a 1918., prilikom povlačenja objekat je zapaljen pa je enterijer pozorišta uništen. Objekat je 1931. godine obnovljen uz izmjenu ulaznog trijema. U novom požaru iz 1961. godine objekat je ponovo pretrpio znatna oštećenja, da bi 1973. godine bio ponovo obnovljen. Krajem 90-ih godina prošlog vijeka objekat je kompletno rekonstruisan i saniran, kada mu je vraćen prvobitni izgled ulaznog trijema.
Objekat pozorišta Zetski dom, naziva Kraljevsko pozorište Zetski dom je u redovnoj upotrebi kao pozorište i za praktičnu nastavu Fakulteta dramskih umjetnosti Univerziteta Crne Gore. Pozorište ima salu sa parterom, galerijom i 17 loža, ukupnog kapaciteta od oko 300 gledalaca. Objekat je građen kamenom iz lokalnih majdana, a zidovi su omalterisani. Ima karakteristike neoromanike u formi i spoljnjem oblikovanju, a u unutrašnjosti neobarokni dekor. Ulazna partija objekta je naglašena sa tri prednja lučna otvora i dva sa strane, isturena ispred prednje fasade. Krovna ravan izvedena je u dva nezavisna nivoa i prati unutrašnju prostornu organizaciju.

Pokretna kulturna dobra i(li) pokretna dobra u nepokretnom kulturnom dobru:

Ne sadrži pokretna kulturna dobra niti pokretna dobra od kulturno istorijskog značaja.

Izvori i literatura:

- Dokumentacija RZZSK/UZKD Cetinje
- Luka Milunović, Kraljevsko pozorište Zetski dom, Cetinje 2003.
- Z. Šoškić, Zetski dom, Novi Sad 1992.
- D. Martinović-U. Martinović, Cetinje - spomenici arhitekture, Cetinje 1980.
- G. Radović, Arhitektura Cetinja od XV vijeka do 1941. godine, Podgorica 2012.

Stručni stav o kulturno istorijskim vrijednostima:

Kulturno dobro posjeduje visok stepen autentičnosti i integriteta, visok stepen očuvanosti, jedinstveno je i rijetko dobro u okviru svoje vrste. Osim toga, kulturno dobro ima očuvane arhitektonsku, ambijentalnu, memorijalnu i druge osobenosti, te istorijski, arhitektonski, etnografski, umjetnički, naučni, socijalno-ekonomski, obrazovni i drugi društveni značaj. Kulturno dobro je sačuvalo sva svojstva, osobenosti i značaje zbog kojih je zaštićeno.

Kategorija kulturne vrijednosti:

Uvažavjaući izrečen stručni stav o očuvanim svojstvima, osobenostima i značaju kulturnog dobra Zetski dom, shodno članu 34 Zakona o zaštiti kulturnih dobara, kategorizuje se kao kulturno dobro od nacionalnog/lokalnog značaja.

Ocjena/procjena kulturno istorijskog i fizičkog stanja kulturnog dobra i zaštićene okoline:

- Posljednja sanacija zgrade pozorišta bila je 1985. godine, od kad se samo radilo na redovnom održavanju;
- Objekat je konstruktivno stabilan, na extrerijeru i u enterijeru objekta vidljiva oštećenja, koja je potrebno sanirati;
- Kulturno dobro u relativno lošem fizičkom stanju očuvanosti;
- Kulturno istorijske vrijednosti kulturnog dobra su u dobrom stanju;

Mjere zaštite:

- Uraditi projekat postojećeg stanja objekta i parternog uređenja;
- Uraditi istraživanja relevantne dokumentacije o kulturnom dobru;
- Na osnovu rezultata istraživanja i analize postojećeg stanja izraditi Konzervatorski projekat sanacije;

Kratak opis sprovedenih radnji:

- Uvid u dokumentaciju, u dostupne relelevantne izvore i literaturu;
- Pribavljeni katastarski podaci putem ekatastra, 11.12.2024.
- Terenski uvid u izgled i stanje, 12.12.2024.

GPS oznake/koordinate kulturnog dobra:

Državne koordinate:	Y: 6576723.74	X: 4694224.76
GPS kordinate:	42.388563°	18.926867°

Katastarske oznake, imovinsko pravni status i granice kulturnog dobra i granice zaštićene okoline:

Kulturno dobro se nalazi na katastarskoj parceli br. 3692, KO Cetinje I, a granica kulturnog dobra obuhvata katastarsku parcelu i objekat na njoj. Na osnovu Lista nepokretnosti broj 2405, nosioc prava svojine je CRNA GORA-J.U.KRALJ.POZ."ZETSKI DOM". Površina koju zahvataju granice nepokretnog kulturnog dobra iznosi 3127.55 m2.

Granica zaštićene okoline kulturnog dobra odgovaraju granicama zaštićene okoline kulturnog dobra Istorijsko jezgro Cetinja. Zaštićena okolina kulturnog dobra je u vlasništvu Države Crne Gore, Prijestonice Cetinje i više fizičkih i pravnih lica.

Prilozi:

NAZIV	**ZETSKI DOM**
GRAFIČKI PRIKAZ	**PRIKAZ KULTURNOG DOBRA U KATASTRU**

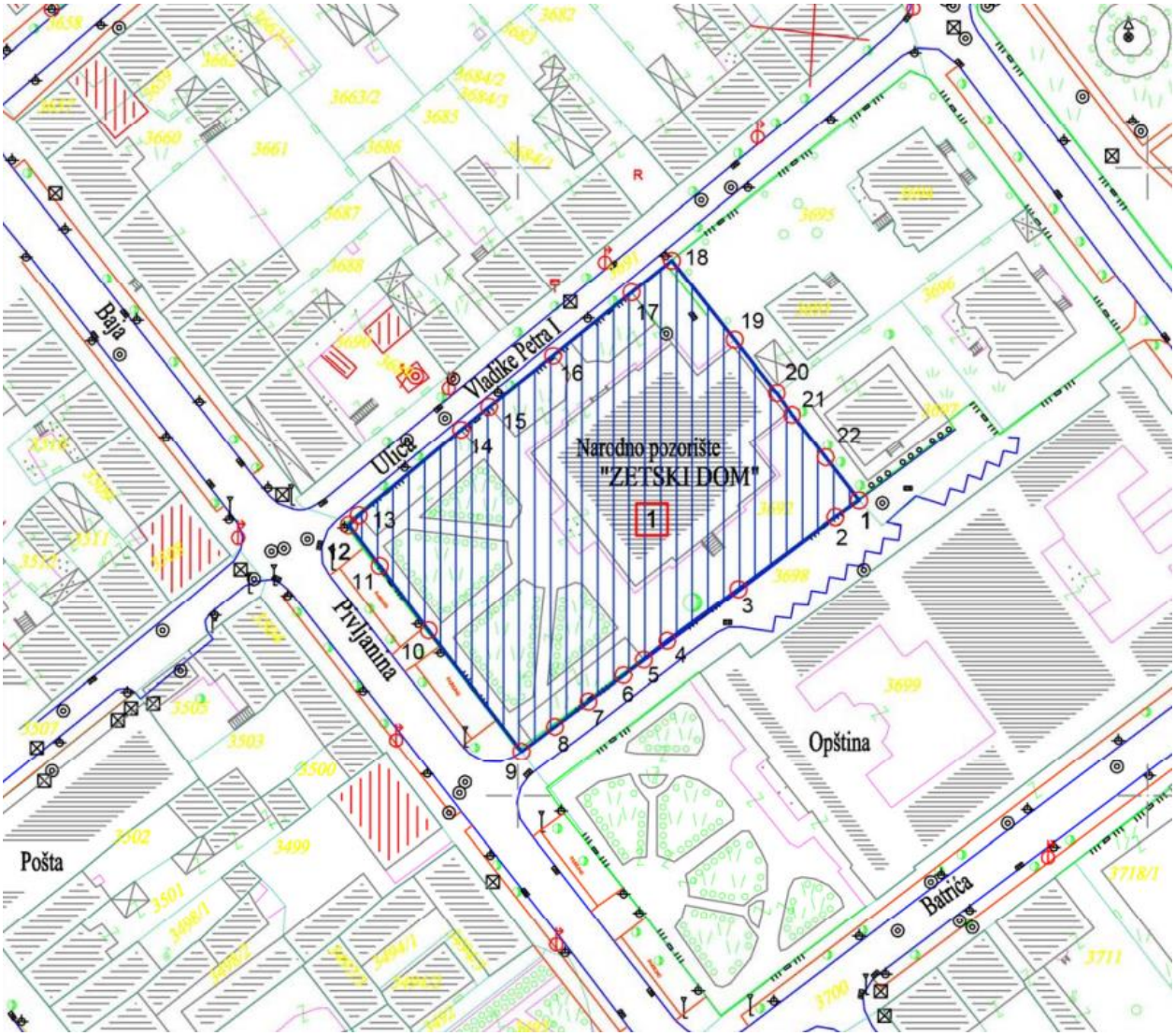

LEGENDA	
———	GRANICA KULTURNOG DOBRA
1○	GRANIČNA TAČKA

NAZIV	**ZETSKI DOM**
GRAFIČKI PRIKAZ	**PRIKAZ ZAŠTIĆENE OKOLINE**

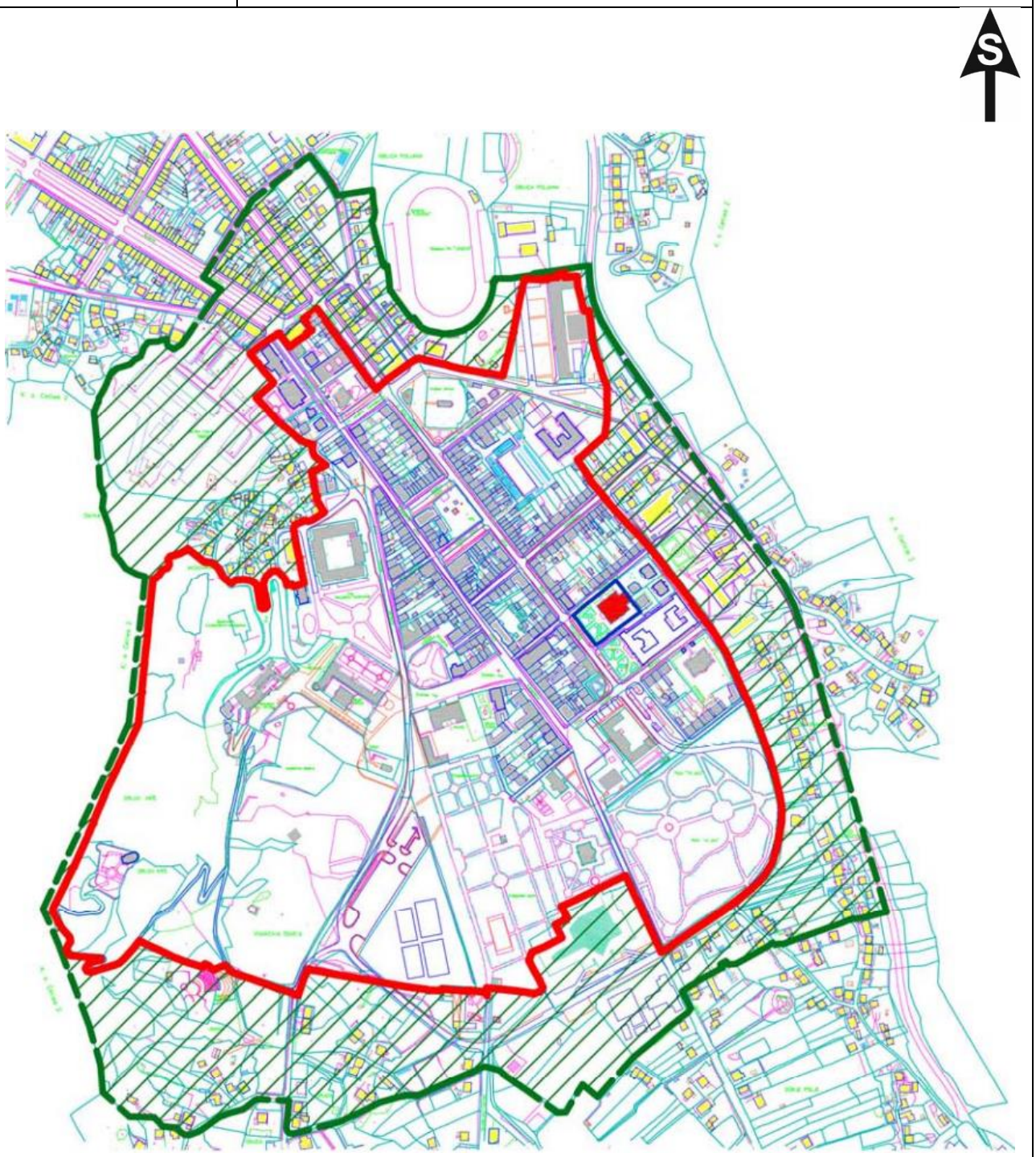

	KULTURNO DOBRO
	OBJEKTI U JEZGRU
	GRANICA ISTORIJSKOG JEZGRA CETINJA
	ZAŠTIĆENA OKOLINA ISTORIJSKOG JEZGRA

Državne koordinate:

Državne koordinate (granične tačke) kulturnog dobra**:**

	GRANIČNE TAČKE KULTURNOG DOBRA	
T	**Y**	**X**
1	6576754.20	4694247.01
2	6576750.45	4694244.42
3	6576735.03	4694233.07
4	6576723.74	4694224.76
5	6576720.02	4694221.76
6	6576716.77	4694219.32
7	6576711.22	4694215.14
8	6576705.90	4694211.15
9	6576700.57	4694207.14
10	6576685.82	4694226.44
11	6576678.04	4694236.73
12	6576673.19	4694243.15
13	6576674.69	4694244.66
14	6576690.97	4694258.31
15	6576695.43	4694262.00
16	6576705.60	4694270.02
17	6576718.06	4694280.13
18	6576724.48	4694285.26
19	6576734.46	4694272.56
20	6576741.14	4694264.16

	GRANIČNE TAČKE KULTURNOG DOBRA	
T	**Y**	**X**
21	6576743.57	4694260.69
22	6576748.88	4694253.85

Fotodokumetacija kulturnog dobra i djelova zaštićene okoline:

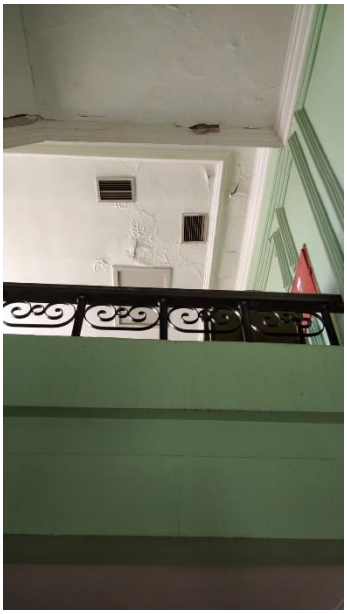

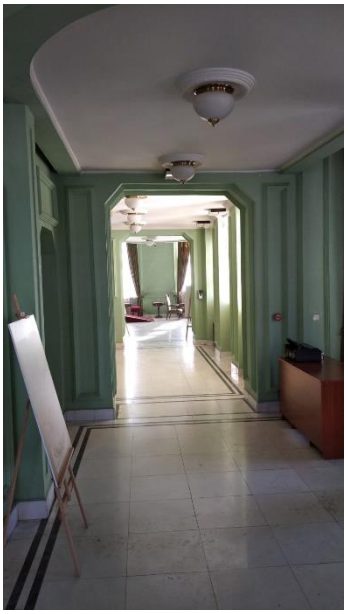

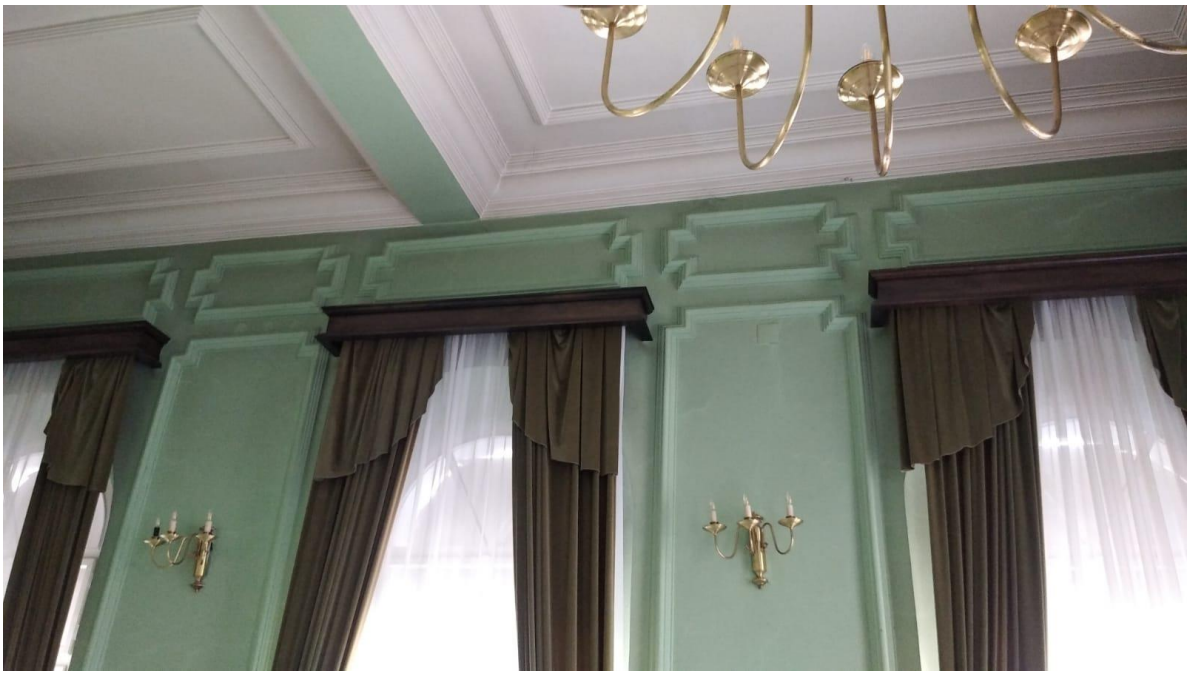

Obrada:

Tanja Vujović, etnološkinja

Andreja Mugoša, arhitektica

Miloš Dragutinović